

प्रदेशस्तरीय विपद् जोखिम न्यूनीकरण
सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम
लुम्बिनी प्रदेश, दाङ

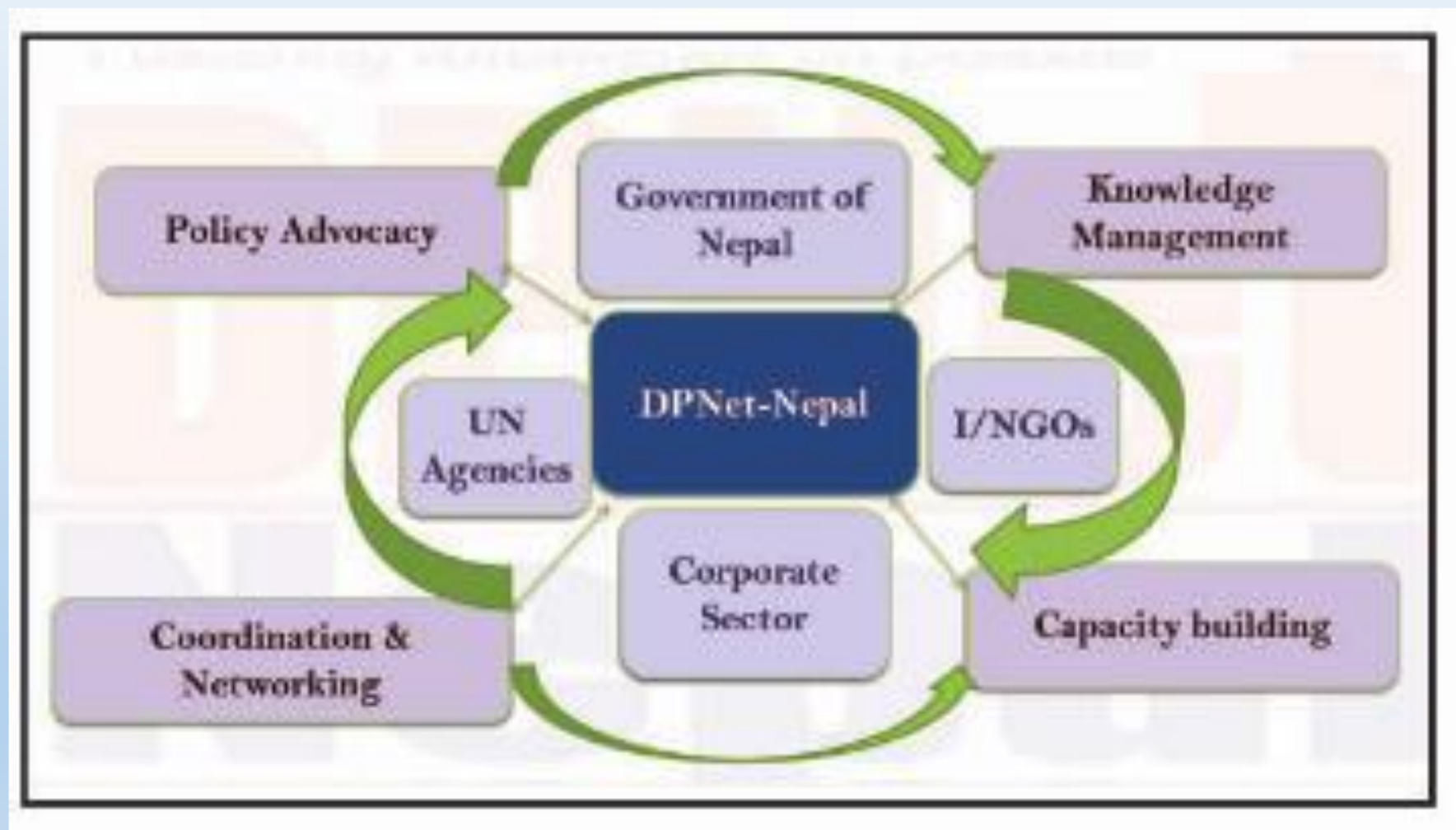

प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल (डीपीनेट) नेपाल

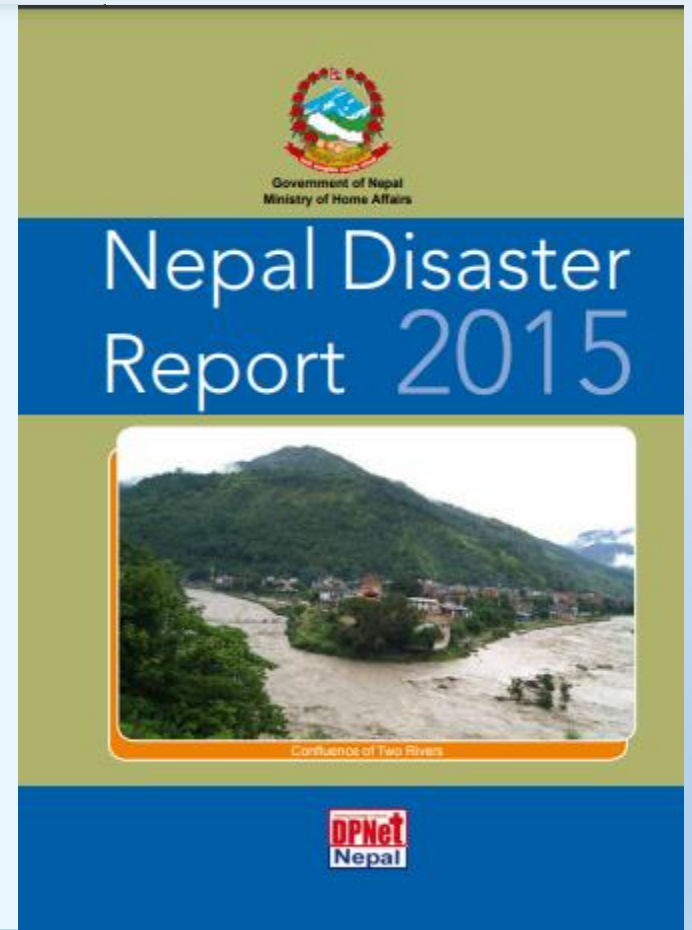
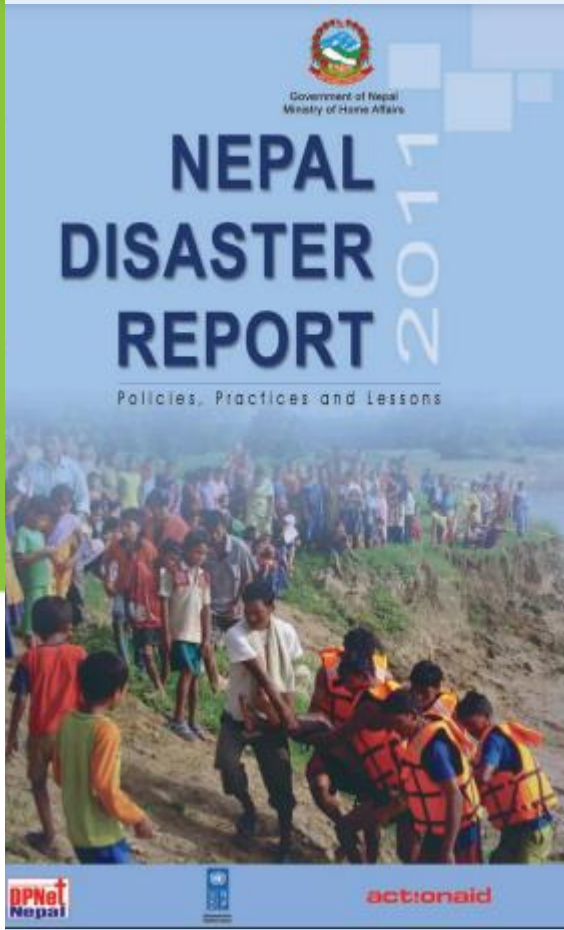
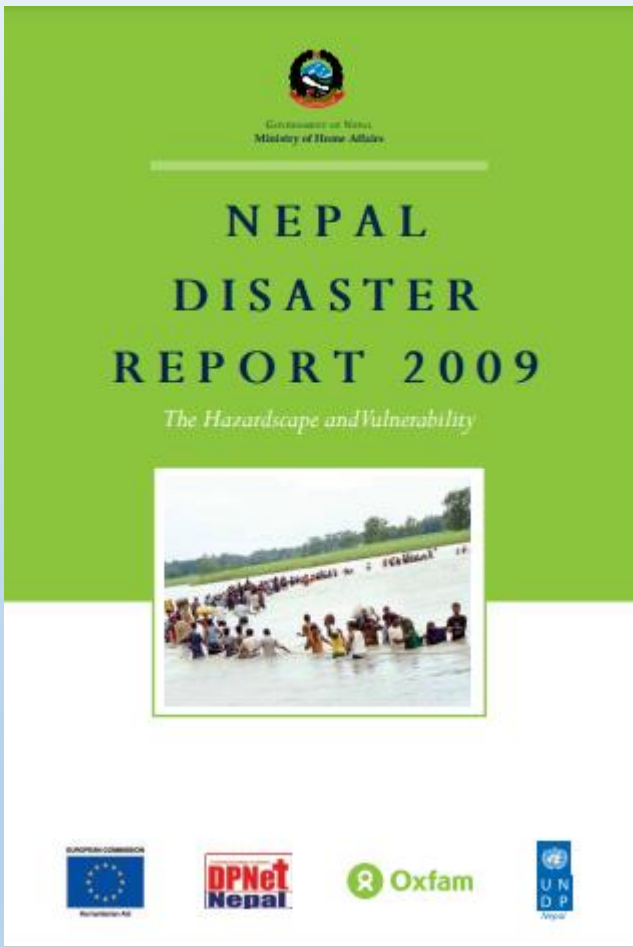
प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल (डिपीनेट)-कार्यक्षेत्र

- स्थापना सन् १९९६
- गैसस, अगैसस, यून एजेन्सी लगायतको साभा सञ्जाल
- विपद् प्राधिकरणको कार्यकारी प्रमुख अध्यक्ष हुने विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यमञ्चको सचिवालय
- राष्ट्रिय, क्षेत्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनहरुमा सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रलाई समन्वय गर्ने सञ्जाल

प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल (डिपीनेट)-कार्यक्षेत्र

प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल (डिपीनेट)

प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल (डिपीनेट)

विपद् जोखिम व्यवस्थापन स्रोतसामग्री | **Disaster Risk Management Toolkit**

विपद् जोखिम व्यवस्थापन सम्बन्धी विषय सम्बन्धित तथ्याङ्क प्रस्तुत गरी प्रकोप पूर्वतयारीको सहायता र पुनर्स्थापना गरी स्थानीय तहको विकासको लागि जानकारी दिने प्रयास गर्दै प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल-नेपाल वा यसको सम्बन्धीका तथ्याङ्क र सेवाहरूको कन्सोर्टियममा सहभागी संस्थाहरूको प्रयासबाट प्रकाशित गरिएको छ।

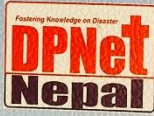
प्रस्तुत सामग्री सार्वजनिक हितका लागि स्रोत वितरण गरी पुनः प्रकाशन र वितरण गर्न बाधा पुग्ने छैन। तथ्याङ्क प्रकाशित सामग्रीको कुनै पनि प्रकोप पूर्वतयारी सञ्जाल-नेपालमा पठाइदिएन आभार गर्दछौं।

किफायती पहिरो नियन्त्रण प्रविधि सम्बन्धी जानकारीमूलक हाते पुस्तिका

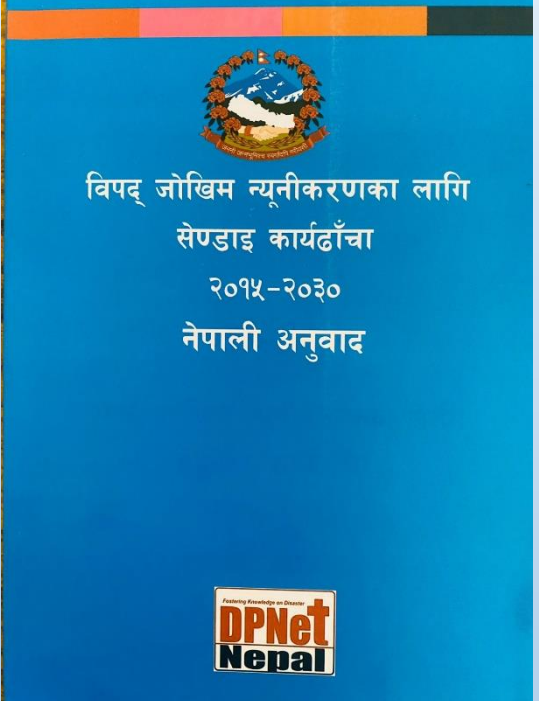

किफायती विधि प्रयोग गर्नु कठिन | किफायती विधि प्रयोग गरेर पछि

स्थानीय सरकारका लागि विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन स्रोत सामग्री

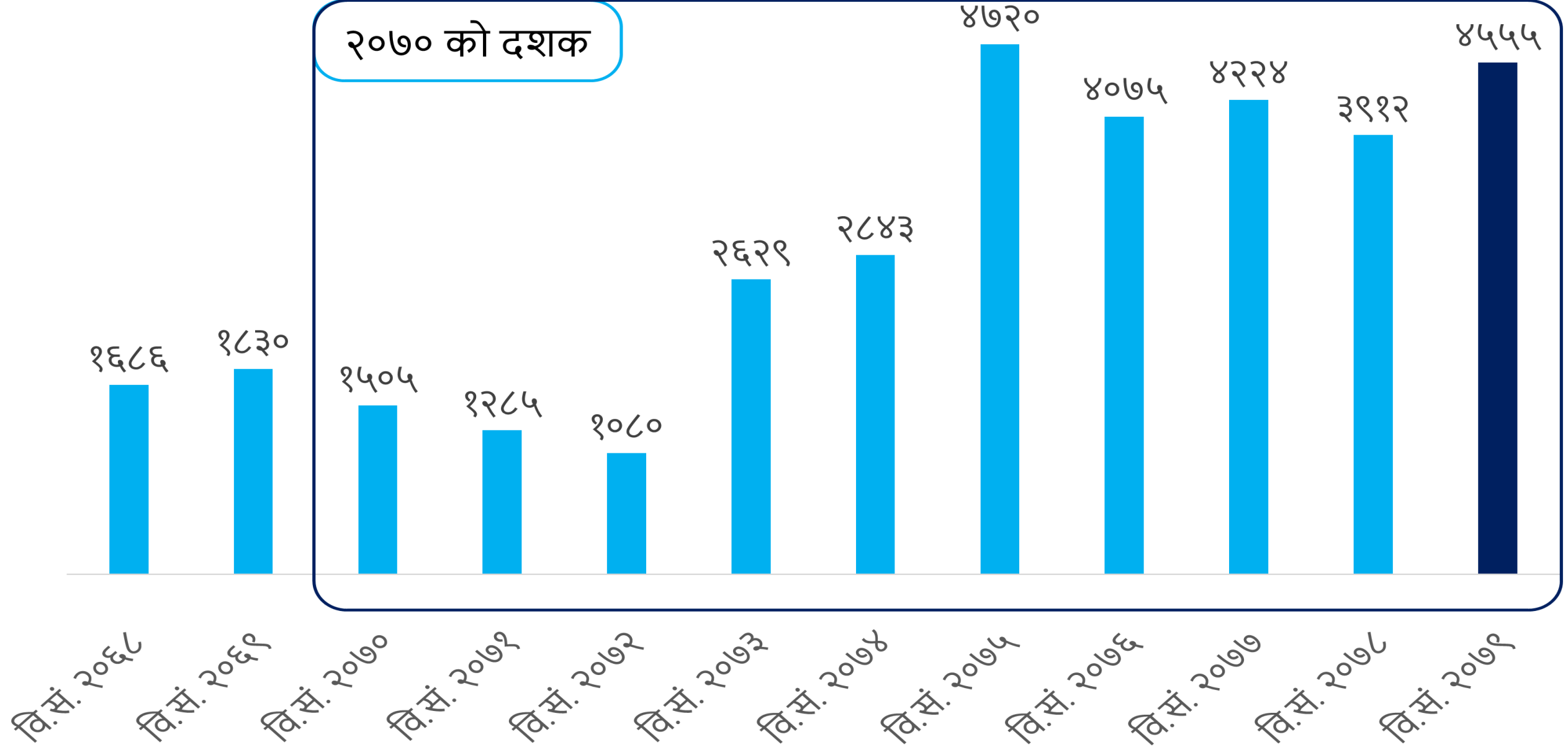

विपद् जोखिम न्यूनीकरणका लागि सेण्डाई कार्यढाँचा २०१५-२०३० नेपाली अनुवाद

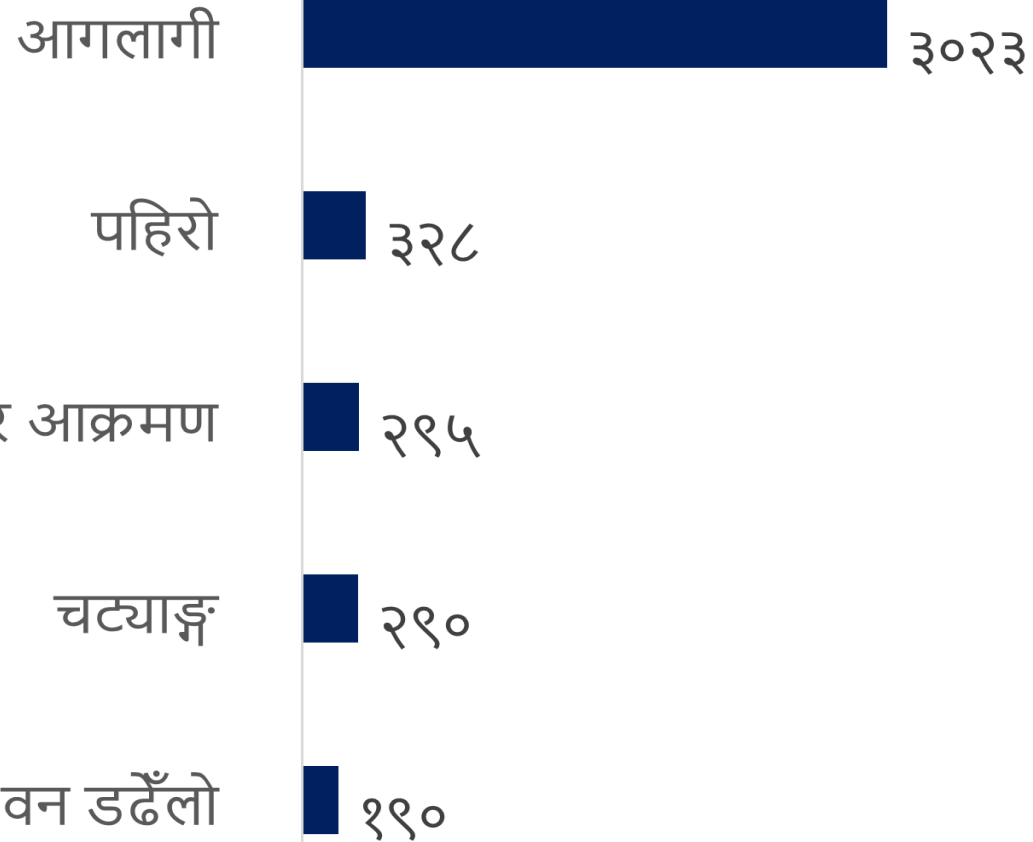
विपद्का समग्र घटना संख्या

२०७० को दशक

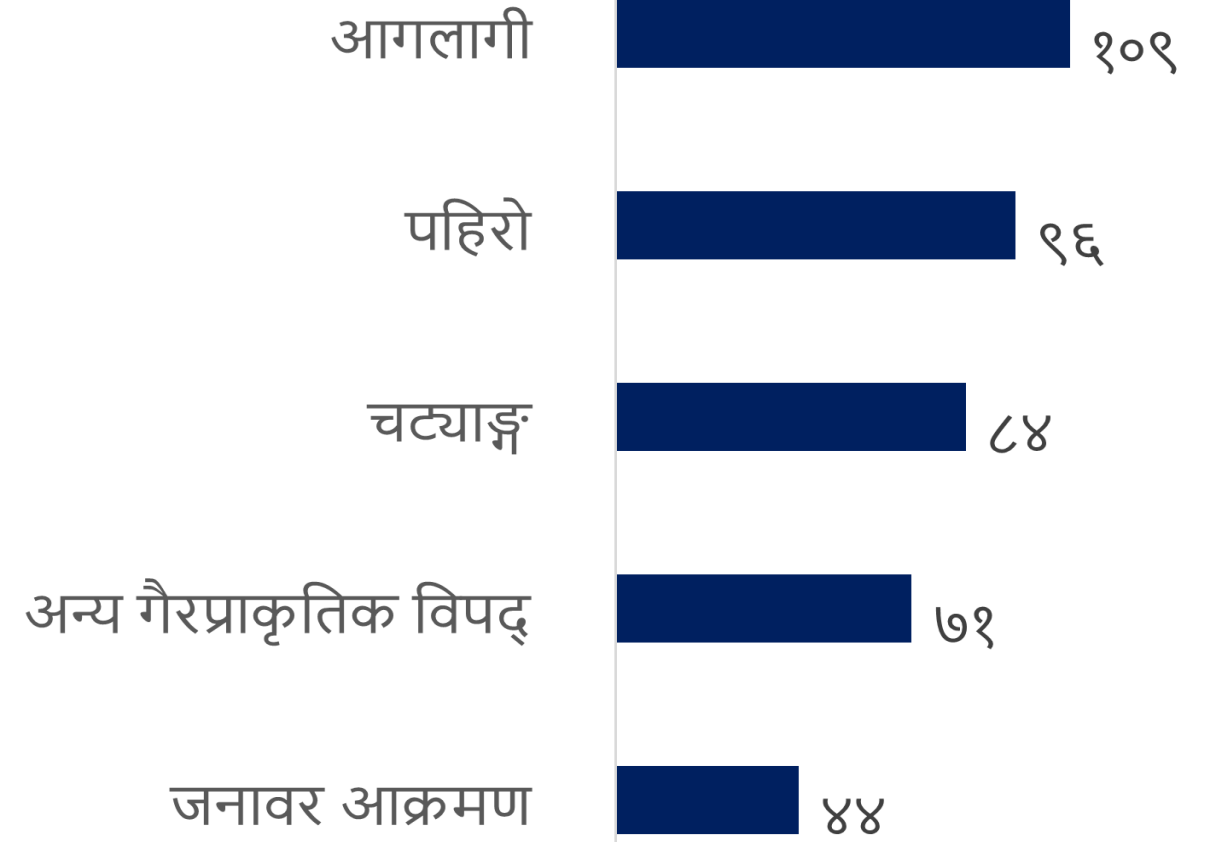

वि. सं. २०७९ को ५ प्रमुख विपद्हरू

घटना संख्याको आधारमा

मानवीय क्षति संख्याको आधारमा

संघ - विपद् व्यवस्थापनका लागि भएका प्रयासहरू

विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धमा नीतिगत व्यवस्था

- नेपालको संविधान (संघ, प्रदेश र स्थानीय तहलाई जिम्मेवार बनाएको)
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- वस्ती विकास, सहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धि आधारभुत मापदण्ड, २०७२
- विपद् जोखिम व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, २०७४
- विपद् जोखिम राष्ट्रिय रणनीति (२०१८-२०३०)
- दिगो विकासको लक्ष्य (२०१५-२०३०)
- आवाधिक योजना (पन्ध्रौं)
- वातावरण संरक्षण ऐन, २०७६
- वातावरण संरक्षण नियमावली, २०७७
- “ढुङ्गा, गिट्टी तथा बालुवा उत्खनन्, बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७
- फोहरमैला व्यवस्थापन राष्ट्रिय नीति, २०७९

मिति २०८०/०४/२६ गते गरिएको छलफलको पुर्नवलोकन

- विपद् अनुसार प्रादेशिक सरकारको नेतृत्वदायी भुमिका
- सुरक्षा निकाय र नागरिक विच तालिम लगायतमा सहकार्य
- सरकारी र निजि क्षेत्र विच डाटा म्यानेजमेन्ट र श्रोत परिचालनमा सहकार्य
- स्थानिय श्रोत साधन र ज्ञानको उपयोग
- प्रादेशिक विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यमंच गठन
- पूर्व सूचना प्रणाली, पूर्वतयारी र जोखिम न्यूनीकरण
- स्वयम् सेवक परिचालन र ३ तह सरकार विच सहकार्य

विपद् व्यवस्थापनमा समन्वय र सहकार्यको लागि
बहुसरोकारवाला कार्यमञ्चको आवश्यकता

विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यमञ्च

- संयुक्त राष्ट्र संघले जारी गरेको विपद् जोखिम न्यूनीकरण कार्यमञ्चको मार्गदर्शन अनुसार नेपालमा २०६९ साल देखि विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यमञ्चको स्थापना
- विपद् प्राधिकरण स्थापना हुनु पूर्व गृह सचिवज्यूले अध्यक्षता गर्ने प्रावधान भएको
- २०७९ सालमा सरकारले विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यमञ्चको मार्गदर्शन जारी गरे पछि प्राधिकरणका कार्यकारी प्रमुखले अध्यक्षता गर्ने र डीपीनेटले सचिवालयको भूमिका निर्वाह गर्ने व्यवस्था
- प्राधिकरणमै पनि सचिवालयको सम्पर्क कार्यालय
- प्रदेश कार्यमञ्च गठन गर्नुपर्ने प्रावधान

विपद् जोखिम न्यूनीकरण राष्ट्रिय कार्यमञ्च

पारीत मार्गदर्शन अनुसार कार्यमञ्च अन्तर्गत गठन भएका ९ सरोकारवाला समूहहरु:

- (क) सरकारी निकायको समूह
- (ख) सार्वजनिक संस्थान तथा अर्धसरकारी निकायको समूह
- (ग) प्राज्ञिक तथा अनुसन्धानमूलक समूह
- (घ) दाता तथा संयुक्त राष्ट्र सङ्घीय समूह
- (ङ) अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था समूह
- (च) राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्था समूह
- (छ) व्यवसायिक प्रतिष्ठान तथा निजी क्षेत्रका समूह
- (ज) सूचना प्रविधि तथा सञ्चार समूह
- (झ) विपद् प्रभावित समूह

समन्वयकारी भूमिका

- राष्ट्रिय स्तर (समग्र समन्वयकारी भूमिका जस्तौ डीआरआर डे, ह्युमानीटरीयन डे आदी)
- क्षत्रिय (समन्वयकारी भूमिका, अफिसीयल स्टेटमेन्ट, पोजीसन पेपर)
- अन्तर्राष्ट्रिय (समन्वयकारी भूमिका, अफिसीयल स्टेटमेन्ट, पोजीसन पेपर)

प्रदेश सरकार र नागरिक संघ संस्था वीचको विपद् जोखिम न्यूनिकरण सम्बन्धित
साभेदारी
का लागि सुभावरु

धन्यवाद !